

บทที่ 7

การบัญชีและการเงิน Accounting and Financing

อาจารย์จันทนา พงศ์สิทธิกาญจนา

สมการคำนวณหากำไรอย่างง่าย

การ
บัญชี

ความหมายของการบัญชี

สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย, 2540

ให้ความหมายว่า หมายถึง ศิลปะของการเก็บรวบรวม บันทึก จำแนก และทำสรุปผลข้อมูล อันเกี่ยวกับเหตุการณ์ทางเศรษฐกิจในรูปตัวเงิน ผลงานขั้นสุดท้ายของการบัญชีคือ การได้ข้อมูลทางการเงินซึ่งเป็นประโยชน์แก่บุคคลหลายฝ่าย และผู้ที่สนใจ ในกิจกรรมของกิจการ

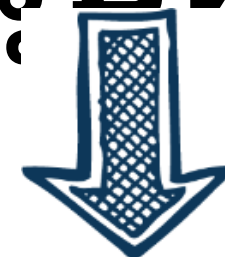

กระบวนการจัดทำข้อมูล

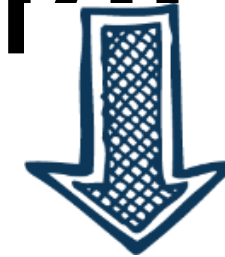
- การรวบรวม
- การบันทึก
- การจัดประเภท

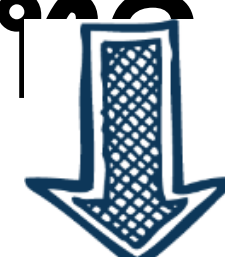
สรุปผล

วิเคราะห์/แปลความ

รายงานทางการเงิน

ประโยชน์กับผู้ที่เกี่ยวข้องกับกิจการ

แม่บทการบัญชี (Accounting Framework)

“
แม่บทการบัญชีกำหนดขึ้นเพื่อเป็นแนวทาง
ในการจัดทำและนำเสนองบการเงิน
ตลอดจนเป็นแนวทางในการจัดทำทบทวน
และพัฒนามาตรฐานการบัญชีในเรื่องต่าง ๆ
ให้สอดคล้องกับการจัดทำและนำเสนองบการเงิน
รวมทั้งเป็นแนวทางในการปฏิบัติ ”
สำหรับเรื่องที่ยังไม่มีมาตรฐานการบัญชีรองรับ

วัตถุประสงค์ของแม่บทการบัญชี

- เป็นแนวทางในการกำหนดมาตรฐานการบัญชีในอนาคต และทบทวนมาตรฐานที่มีในปัจจุบัน
- ทำให้ข้อกำหนดในมาตรฐานการบัญชี และการปฏิบัติ มีความสอดคล้อง นำไปสู่การลดจำนวนทางเลือกของวิธีการบัญชีที่เคยอนุญาตให้ใช้
- เป็นแนวทางที่ชัดเจนในการนำมาตรฐานการบัญชีมาปฏิบัติ และเป็นแนวทางปฏิบัติสำหรับเรื่องที่ยังไม่มีมาตรฐานการบัญชีรองรับ
- เป็นแนวทางสำหรับผู้สอบบัญชี ในการแสดงความเห็น ต่องบการเงิน ว่าได้จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการบัญชีหรือไม่
- ช่วยให้ผู้ใช้งบการเงินสามารถเข้าใจความหมายของข้อมูลที่แสดงในงบการเงินที่จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการบัญชี
- ให้ผู้สนใจได้รับทราบแนวทางในการกำหนดมาตรฐานการบัญชี

สาระสำคัญของแม่บทการบัญชี

1. วัตถุประสงค์ของงบการเงิน

มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เจ้าของกิจการจัดทำและนำเสนอ งบการเงินของกิจการ ได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน การเปลี่ยนแปลงฐานะการเงินของ กิจการ ซึ่งแสดงไว้ในงบดุล งบกำไรขาดทุน และงบ กระแสเงินสด

2. ข้อสมมติ

เพื่อให้การจัดทำงบการเงินบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ แม่บทการบัญชีได้กำหนดข้อสมมติไว้ 2 ข้อ คือ

- เกณฑ์คงค้าง คือ รับรู้ตามงวดบัญชี
- กิจการต้องมีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ไม่

ลด-ไม่เลิกกิจการ

3. ลักษณะเชิงคุณภาพของงบการเงิน

- ความเข้าใจได้อย่างพอเพียง
- ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ
- ความเชื่อถือได้
- สามารถเปรียบเทียบได้

4. องค์ประกอบของงบการเงิน

- องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำงบดุล
- องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำงบกำไรขาดทุน

5. การรับรู้องค์ประกอบของงบการเงิน

การวิเคราะห์รายการต่างๆ ว่าจะสามารถ
ก่อให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจต่อ
กิจการมากน้อยเพียงใด

- ความไม่น่าเป็นไปได้
- ความเป็นไปได้พอสมควร
- ความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่นอน

6. แนวคิดเกี่ยวกับการวัดมูลค่า

- ราคาทุนเดิม (Historical Cost) หมายถึง จำนวนเงินที่จ่ายไปหรือมูลค่ายุติธรรมของสิ่งให้นำไปแลกเปลี่ยน ณ วันที่ได้สินทรัพย์นั้นมา
- ตัวอย่างเช่น เมื่อต้นปี 25x1 กิจการซื้อที่ดินในราคา 15 ล้านบาท ดังนั้น ราคาทุนเดิมของที่ดิน เท่ากับ 15 ล้านบาท

- ราคาทุนปัจจุบัน (Current Cost) หมายถึง จำนวนเงินที่ต้องจ่าย ในขณะนั้นเพื่อให้ได้สินทรัพย์ชนิดเดียวกันหรือสินทรัพย์ที่เท่าเทียมกัน อีกนัยหนึ่ง ราคาทุนปัจจุบันเป็นราคาที่จะซื้อสินทรัพย์เข้ามาในกิจการในขณะนั้น (Entry Value)
- ตัวอย่าง เช่น ณ 31 ธันวาคม 25x1 หากกิจการต้องการซื้อที่ดินจากการต้องการซื้อที่ดินจากตัวอย่างข้างต้นจะต้องใช้เงิน 20 ล้านบาท แต่หากราคาไม่มีการเปลี่ยนแปลงในเวลาต่อมาราคาทุนเดิมจะยังเท่ากับราคาทุนปัจจุบันที่ 15 ล้านบาท

- มูลค่าที่จะได้รับ (Realizable or Settlement Value) หมายถึง จำนวนเงินที่อาจได้มาในขณะนั้น หากกิจการขายสินทรัพย์ที่ไม่ใช่การบังคับขาย อีกนัยหนึ่ง มูลค่าที่จะได้รับเป็นราคาที่จะขายสินทรัพย์ออกจากกิจการ (Exit Value)
- ตัวอย่างเช่น ถ้า ณ 31 ธันวาคม 25x1 ราคาขายของที่ดินจากตัวอย่างเดิมเท่ากับ 20 ล้านบาท มูลค่าที่จะได้รับจะเท่ากับ 20 ล้านบาท ซึ่งมูลค่าที่จะได้รับนี้อาจเท่ากับหรือต่างจากราคาทุนปัจจุบันก็ได้

- มูลค่าปัจจุบัน (Present Value) หมายถึง มูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดรับสุทธิในอนาคต
- ตัวอย่างเช่น เงินต้น 1,000 บาท ดอกเบี้ย 6% ต่อปี ฝาก 10 ปี สิ้นงวดได้เงินเท่าใด

สูตรดอกเบี้ยทบต้น $FV = PV(1+i)^n$

$n = 10$ งวด (10 ปี)

$i = 6\%$ คือ 0.06

FV คือ Future Value คือ เงินรวมปลายปีที่ **แทนค่า**

PV คือ Present Value คือ เงิน ณ เวลาปัจจุบัน

$$\begin{aligned}FV &= 1,000(1+0.06)^{10} \\ &= 1,000(1.7908) \\ &= 1,790.8 \text{ บาท}\end{aligned}$$

7. แนวคิดเกี่ยวกับทุนและการรักษาระดับทุน

ถ้าสินทรัพย์สุทธิต้นงวด = สินทรัพย์สุทธิปลายงวด
หมายความว่า ระดับทุนคงที่

ถ้าสินทรัพย์สุทธิต้นงวด > สินทรัพย์สุทธิปลายงวด
หมายความว่า กำไรสุทธิ

ถ้าสินทรัพย์สุทธิต้นงวด < สินทรัพย์สุทธิปลายงวด
หมายความว่า ขาดทุนสุทธิ

งบการเงิน

กระบวนการจัดทำข้อมูล →

สรุปผล

วิเคราะห์/แปลความ

รายงานทางการเงิน

ประโยชน์กับผู้ที่เกี่ยวข้องกับกิจการ

- การรวบรวม
- การบันทึก
- การจัดประเภท

“งบการเงิน หมายถึง รายงานการสรุปผล ข้อมูลทางการเงิน ต่างๆ ที่ได้รวบรวม บันทึกและจำแนกไว้”

ประเภทของงบการเงิน

1. งบดุล/งบแสดงฐานะทางการเงิน
2. งบกำไรขาดทุน/งบแสดงผลการดำเนินงาน
3. งบกำไรสะสม

1. งบดุล/งบแสดงฐานะทางการเงิน

ร้านแก่งพานิช

งบดุล

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 25X1

(1 หน่วย : บาท)

สินทรัพย์		หนี้สินและส่วนของผู้เจ้าของ	
สินทรัพย์หมุนเวียน		หนี้สินหมุนเวียน	
เงินสด	9,100	เจ้าหนี้	1,000
ลูกหนี้	5,000	เงินเดือนค้างจ่าย	2,000
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	<u>250</u>	ค่าบริการรับส่งหน้า	<u>1,200</u>
	4,750		4,200
วัสดุสำนักงาน	20	ส่วนของผู้เจ้าของ	
ค่าเบี้ยประกันจ่ายล่วงหน้า	600	ทุน	10,700
ค่าโฆษณาจ่ายล่วงหน้า	<u>1,000</u>	บวก กำไรสุทธิ	<u>17,470</u>
	15,470		28,170
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		หัก ถอนใช้ส่วนตัว	<u>900</u>
อุปกรณ์	20,000		<u>27,270</u>
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	<u>4,000</u>		
	16,000		
รวมสินทรัพย์	<u>31,470</u>	รวมหนี้สินและส่วนของผู้เจ้าของ	<u>31,470</u>

1. สินทรัพย์หมุนเวียน 2.

- เงินสด/เงินฝากธนาคาร
- เงินลงทุนชั่วคราว
- ลูกหนี้การค้า
- ตัวเงินรับ
- เงินให้กู้ยืมระยะสั้น
- สินค้าคงเหลือ
- วัสดุสิ้นเปลือง
- รายได้ค้างรับ
- ค่าใช้จ่ายล่วงหน้า

สินทรัพย์ถาวร สินทรัพย์ไม่มี

- อาคาร
- เครื่องจักร
- รถยนต์
- ที่ดิน
- เงินให้กู้ยืมระยะยาว
- เงินลงทุนระยะยาว

ตัวตน

- ลิขสิทธิ์
- ใบอนุญาต
- ค่าความนิยม
- สัมปทาน
- สิทธิบัตร
- เครื่องหมายการค้า

1. หนี้สินหมุนเวียน

- เงินเบิกเกินบัญชี
- เงินกู้ยืมจากธนาคาร
- เจ้าหนี้การค้า
- ตัวเงินจ่าย
- เจ้าหนี้อื่นๆ
- รายได้รับล่วงหน้า
- ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย
- เงินปันผลค้างจ่าย
- เงินกู้ยืมระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี
- เงินกู้ยืมระยะสั้น

2. หนี้สินระยะยาว/หนี้สินไม่หมุนเวียน

- หุ้นกู้
- เงินกู้ยืมระยะยาว

- **ทุนจดทะเบียน**
- **ส่วนเกินมูลค่า
หุ้น**
- **กำไรสะสม**

2. งบกำไรขาดทุน/งบแสดงผลการดำเนินงาน

บริษัท พรนภา จำกัด
งบกำไรขาดทุน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2541
(หน่วย : พันบาท)

ขาย			3,902	
หัก ต้นทุนขาย			<u>2,536</u>	
กำไรขั้นต้น				1,366
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน				
เงินเดือน		350		
ค่าเช่า	100			
ค่าเสื่อมราคา	50			
ดอกเบี้ยจ่าย	74			
ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด		36		
				<u>610</u>
กำไรก่อนหักภาษี				756
หัก ภาษีเงินได้ (30%)			<u>227</u>	
กำไรสุทธิ				<u>529</u>

1. รายได้

- รายได้ทางตรง
- รายได้อื่น

2. ค่าใช้จ่าย

- ต้นทุนขาย
- ค่าใช้จ่ายการขาย
และการบริหาร
- ดอกเบี้ยจ่าย
- ภาษีเงินได้

3. งบกำไรสะสม

บริษัท พรนภา จำกัด
งบกำไรสะสม
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2541
(หน่วย : พันบาท)

กำไรสะสมต้นปี	220
กำไรสุทธิ	<u>529</u>
รวมกำไร	749
เงินปันผล	<u>120</u>
กำไรสะสมสิ้นปี	<u>629</u>

ประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดทำบัญชี

เจ้าของกิจการ

ผู้บริหาร

เจ้าหนี้

บุคคลที่สนใจลงทุน

รัฐบาล

การเงิน

1. หน้าที่ของผู้บริหารทางการเงิน
2. ขนาดของเงินทุน
3. แหล่งเงินทุน

หน้าที่ของผู้บริหารทางการเงิน

1. การตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดสรรเงินทุน
2. การตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดหาเงินทุน
3. การวางแผนและการควบคุมทางการเงิน

ขนาดของเงินทุน

การประกอบธุรกิจ จะต้องคำนึงถึงขนาดของเงินลงทุนที่จะใช้ในการดำเนินกิจการซึ่งมีปริมาณเงินที่ใช้ลงทุนแตกต่างกันออกไป ในกรณีของเงินทุนถาวรจะต้องพิจารณาถึงประเภทของธุรกิจ ขนาดของธุรกิจ เทคนิควิธีการการผลิต ผลสุลักษณะของสินค้าที่ผลิต ดังนี้

1.2 ขนาดของธุรกิจ

1.3 เทคนิควิธีการผลิต

1.4 ลักษณะของสินค้าที่ผลิต

1.5 เงื่อนไขการซื้อขาย

แหล่งเงินทุน

เงินทุนเป็นปัจจัยสำคัญเปรียบเสมือนน้ำหล่อเลี้ยงให้กิจการดำเนินไปได้เป็นอย่างดี กรณีที่กิจการขาดเงินทุนเปรียบเสมือนไม้ใหญ่ขาดน้ำ ถ้าละเลยปัญหาดังกล่าวอาจทำให้กิจการเกิดความเสียหายถึงขั้นปิดกิจการได้ ดังนั้นผู้ประกอบการทุกรายจะต้องให้ความสำคัญต่อแหล่งเงินทุนแหล่งที่มาของเงินทุนสามารถแบ่งออกตามลักษณะได้ 2 ประเภท คือ

1. แบ่งตามระยะเวลาการชำระคืน ได้แก่

1.1 แหล่งเงินทุนระยะสั้น ระยะเวลาชำระคืนไม่เกิน 1 ปี

1.2 แหล่งเงินทุนระยะสั้น ระยะเวลาชำระคืนไม่เกิน 5 ปี

1.3 แหล่งเงินทุนระยะสั้น ระยะเวลาชำระคืนมากกว่า 5 ปี

2. แบ่งตามแหล่งที่มาของเงินทุน

2.1 แหล่งเงินทุนภายใน เป็นแหล่งเงินทุนที่กิจการหาได้ภายในกิจการเอง โดยไม่ต้องพึ่งบุคคลภายนอกหรือสถาบันการเงิน ข้อดีของแหล่งเงินทุนประเภทนี้คือไม่มีดอกเบี้ย ส่วนข้อด้อยของแหล่งเงินทุนประเภทนี้ คือ มีจำนวนไม่มาก แหล่งเงินทุนประเภทนี้ได้มาในรูปแบบของ ค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ถาวร กำไรสะสม และการเพิ่มทุนของผู้ถือหุ้นกว่า 5 ปี

2.2 แหล่งเงินทุนภายนอก เป็นแหล่งเงินทุนที่กิจการจะต้องประเมินการหาเงินจากภายนอกกิจการ เพื่อนำมาใช้จ่ายภายในกิจการส่วนใหญ่มักจะอยู่ในรูปของการกู้ยืมสถาบันการเงิน ในบางกิจการที่มีความน่าเชื่อถือของการดำเนินงานอาจหาได้จากการระดมทุนในรูปของการออกหุ้นกู้หรือหุ้นสามัญตามมติของที่ประชุมผู้ถือหุ้นของกิจการนั้น ๆ

Work sheets

ให้นักศึกษา อธิบายถึงหลักการทำบัญชี การใช้ประโยชน์ที่ได้จากการศึกษา
ทางการบัญชี และการเงินทางธุรกิจให้เข้าใจ